

OTAVAN KIRJASÄÄTIÖ
KAARINA HELAKISA -PALKINTO

Kaarina Helakisa (1946-1998) oli Suomen arvostetuimpia lastenkirjailijoita. Hänen monipuolinen tuotantonsa sisältää niin proosaa, lyriikkaa, näytelmiä kuin kuunnelmia. Helakisa teki merkittävän työn myös lasten- ja nuortenkirjallisuuden suomentajana. Kaarina Helakisa -palkinnolla Otavan Kirjasäätiö haluaa tukea ja edistää laadukkaan kotimaisen lasten- ja nuortenkirjallisuuden asemaa. Palkinto myönnetään tunnustuksena merkittävästä kirjallisesta saavutuksesta lasten- ja nuortenkirjallisuuden alueella. Palkinto on perustettu vuonna 1999, ja se jaetaan joka toinen vuosi. Palkinnon arvo on 15 000 euroa.

Otavan Kirjasäätiön vuoden 2025 Kaarina Helakisa -palkinto on myönnetty kirjailija Nina Pirhoselle

Nina Pirhonen (s. 1975) on tuonut suomalaisten kuvittajien ja kuvakirjatekijöiden ansiokkaaseen joukkoon oman värejä hehkuvan, selkeän ja tyylikkään kädenjälkensä. Pirhosen kirjojen monipuolinen ja ilmeikäs hahmokaarti, kuva-aukeamien eloisuus ja yksityiskohtat ihastuttavat lukijaa loputtomasti. Hänen teoksistaan huokuu hyväntuulisuus ja elämänilo. Nina Pirhonen aloitti lastenkirjailijan uransa *PomPom*-kuvakirjasarjalla. Valloittava pitkäkorvainen hahmo ilahdutti seikkailunhalullaan ja uteliaisuudellaan kohdata uutta. Lukijaa ihastuttava, reipas, tutkiva ja ihmettelevä asenne on *PomPom*-kirjojen keskiössä. Ystävyys ja ystävällisyys ovat myös olennainen osa sarjan tarinaa.

PomPom-kirjojen kuvamaailma on tyylikäs ja linjakas. Pirhosen kuvituksille tunnusomaiset rikkaat, kauniisti hehkuvat värit ja iloinen tunnelma miellyttävät niin ison kuin pienen lukijan ja katselijan silmää. Sarjassa ilmestynyt *Kumpulaakson PomPom ja iloinen vuosi* on nimensä veroinen kuvakirja. Sen isoilla kuva-aukeamilla riittää touhua ja tohinaa, liikettä ja riemastuttavia yksityiskohtia. Suloisia eläinhahmoja samaistuttavissa puuhissaan haluaa katsella aina uudestaan. Lempeys maailmaa kohtaan ja maailman ihmeellisyyksien ihmetteleminen loistavat kirjan sivuilta. Koko hurmaava *PomPom*-sarja läikehtii iloa, ja sen kuvallinen maailma on valloittava.

Kuvakirjoissa *Brum brum* ja *Viuh viuh* Pirhosen vahva värimaailma korostui. Katselijan huomion kiinnittävät kuvien voimakkaat, selkeät värit ja väripinnat; betoniauton myllyssäkin on useaa eri väriä. Veikeät eläinhahmot töissään kulkupelien, työkonoiden ja lentovempelien ohjaimissa kiehtovat lapsilukijaa loputtomasti.

Samaan kulkupelien aihepiiriin Pirhonen palasi *Huisin paljon* -sarjassa. Neliosaisen sarjan kuvituksen hän teki brittiläiselle Pan Macmillanille. Kirjasarja on myyty paitsi Suomeen Otavalle, myös Australiaan, Uuteen Seelantiin ja Yhdysvaltoihin. Näyttävän kuvakirjasarjan koko aukeaman kuvat ovat täynnä liikettä ja liikennettä, ja kuvituksessa käytetään kekseliäästi tilaa. Liike aukeamilla on hienosti kuvattu: mikä kiittää suoraan eteenpäin, mikä mutkuttelee, mikä pyörii ja kieppuu. Mainiot, mitä erilaisimmat eläinhahmot eri touhuissaan herättävät lukijassa löytämisen riemua ja oivalluksia. Kaupunkielämän vilinä tarjoaa loputtomasti ihasteltavaa, maailma on täynnä värejä, ja kuvia katsellessa liikenteen humun melkein kuulee korvissaan. Mielikuvitukselliset menopelit tunnistettavien menopelien seassa riemastuttavat: autolla voi olla norsun kärsä, krokotiilin kita tai mustekalan lonkeroita.

OTAVAN KIRJASÄÄTIÖ
KAARINA HELAKISA -PALKINTO

Neliosaisessa *Leo Leijona* -kuvakirjasarjassa Pirhonen tarttui oivaltavasti uhmaikäisten lasten ja perheiden arjesta tuttuihin, usein haastaviinkin tilanteisiin. *Leo Leijona* -kirjat on tehty lapsen kokemusmaailmaa kunnioittaen. Lasten kohtaamia ja lapsia askarruttavia tilanteita ja huolenaiheita Pirhonen käsittelee myötätuntoisesti ja lapsentajuisesti.

Leo Leijona -kuvakirjoissa käsitellään muun muassa uusien tilanteiden pelkoa, jännittämistä, epäreiluuden tunteen ylittämistä, muutoksien kohtaamista, riitoja ja niiden sopimista, uusiin kavereihin tutustumista, muiden kanssa toimeen tulemistä, anteeksi pyytämistä ja ystävyuden voimaa. Kirjat herättelevät samaistumisen tunteita ja toimivat hienosti myös kysymyksiin ja keskustelemaan rohkaisten. Sydämellisessä sarjassa Pirhosen kuvituksiin tuli lisää pehmeyttä, keveyttä ja pastellin sävyjä. *Leo Leijonan* ja muiden hahmojen ilmeikkyyden on erinomaisen taidokasta, lämpö ja lämmin huumori kannattelevat pientä katselijaa ja kuuntelijaa. Puhuttelevien aiheiden lisäksi yhteiset leikit ja mielikuvitus ovat ilahduttavasti sarjan keskiössä ja näkyvät myös kuvissa. Koko sarja saa ilahtumaan löytämisen ja oivaltamisen riemusta, tunnistamaan ja samaistumaan – ja palaamaan kirjojen ääneen uudestaan, juuri niin kuin parhaat lastenkirjat saavat.

Pirhosen uusin kuvakirjahahmo, *Mio-kissa* aloittaa sarjan vuonna 2025. *Mio*-sarjaa ideoidessaan ja luodessaan Pirhonen on käyttänyt vahvuuksiaan lastenkirjahahmojen kehittämisessä. Vauvoille ja taaperoille suunnatun sarjan värit hehkuvat, ja kuvista on helppo tunnistaa tuttuja juttuja. Hyväntuulinen *Mio-kissa* elää ja kokee kirjan sivuilla tutulla innolla ja ilolla.

Teokset

Kumpulaakson Pompom löytää ystävän, 2007, Otava
Kumpulaakson Pompom lähtee merille, 2008, Otava
Kumpulaakson Pompom ja iloinen vuosi, 2009, Otava
Kumpulaakson Pompom ja avaruusmatka, 2010, Otava
Pompom ja kotipuuhat, 2011, Otava
Pompom aamusta iltaan, 2014, Otava

Brum brum, 2016, Otava
Viuh viuh, 2017, Otava

Leo Leijona sanoo ei!, 2019, Otava
Leo Leijona tykkää kavereista, 2020, Otava
Leo Leijona voittaa pelon, 2021, Otava
Leo Leijona sopii riidan, 2024, Otava

Huisin paljon autoja!, yhdessä Donna Davidin kanssa, 2022, Otava, suom. Nina Pirhonen
(Cars, Cars, Cars!)
Huisin paljon junia!, yhdessä Donna Davidin kanssa, 2023, Otava, suom. Nina Pirhonen
(Trains, Trains, Trains!)
Huisin paljon lentokoneita!, yhdessä Donna Davidin kanssa, 2023, Otava, suom. Nina Pirhonen
(Planes, planes, planes!)
Huisin paljon työkoneita!, yhdessä Donna Davidin kanssa, 2023, Otava, suom. Nina Pirhonen
(Trucks, trucks, trucks!)

OTAVAN KIRJASÄÄTIÖ
KAARINA HELAKISA -PALKINTO

Mio leikkipuistossa, 2025, Otava

Näyttelyt ja palkinnot

Asia Younger Artist Contest -kunniamaininta ja -näyttely *Pompom aamusta iltaan* -kuvituksesta, Korea, 2014

Mikkelin kuvitustriennale, *Brum brum* -kirjan kuvitukset, Mikkelin taidemuseo, 2017

Rudolf Koivu -kunniamaininta, *Leo Leijona sanoo ei!* -kirja, 2019

Little Hakka International Picture Book Award -finalisti, *Leo Leijona sanoo ei!* -kirja, Kiina, 2019

Mikkelin kuvitustriennale, *Leo Leijona sanoo ei!* -kirjan kuvitus, Mikkelin taidemuseo, 2020

Bratislavan kuvitusbiennaali -ehdokkuus, *Leo Leijona sanoo ei!* -kirja, Slovakia, 2021

Kauneimmat kirjat -finalisti, *Leo Leijona voittaa pelon*, 2021